

**MATERIAŁ FORMACYJNY: GRUDZIEŃ 2025r. i STYCZEŃ 2026r. WRAZ
Z PROPOZYCJĄ PRZEBIEGU SPOTKANIA**

Nadal towarzyszy nam przewodnia myśl spotkania: „OŻYWIĆ WIARĘ”;

**TEMAT WIODĄCY NA MIESIĄC GRUDZIEŃ /STYCZEŃ TO:
„MODLITWA JAKO ŹRÓDŁO ŻYCIA – PRAKTYCZNE FORMY MODLITWY DLA
SALEZJANÓW WSPÓŁPRACOWNIKÓW”**

Przebieg spotkania:

1. Powitanie uczestników spotkania, modlitwa wg własnych ustaleń i doświadczenia;
2. Wprowadzenie;
3. Rozwinięcie zagadnienia:

a). Modlitwa jako źródło życia – praktyczne formy modlitwy dla salezjanów współpracowników - na podstawie nauczania św. Jana Bosko (**grudzień 2025r.**);

b). Modlitwa jako źródło życia – praktyczne formy modlitwy dla salezjanów współpracowników - na podstawie PŻA (Statut; rozdz. III art. 19 i art. 20) (**będzie w styczniu 2026r.**)

c). Ćwiczenie do wykonania przez Wspólnotę;

d). Podsumowanie i wnioski;

4. Cel spotkania:

- Przybliżenie kluczowych elementów modlitwy wg nauczania św. Jana Bosko;
- Święty J. Bosko podkreślał, że modlitwa ma prowadzić do pełnego życia zgodnego z Ewangelią - i niech tak się stanie - niech to również będzie celem tego spotkania;
- Ukazanie „Stylu modlitwy” Salezjanów Współpracowników na przykładzie fragmentu PŻA (**cel do realizacji w styczniu 26r.**);

5. Modlitwa końcowa i błogosławieństwo.

Kolejne punkty spotkania wg. potrzeb danej wspólnoty!!!

Ad.2.WPROWADZENIE: Na stronach Katechizmu Kościoła Katolickiego (1994) znajdujemy wyjaśnienie, że „Modlitwa jest wzniesieniem duszy do Boga lub prośbą skierowaną do Niego o stosowne dobra... Podstawą modlitwy jest pokora. "Nie umiemy się modlić tak, jak trzeba" (Rz 8, 26). Pokora jest dyspozycją do darmowego przyjęcia daru modlitwy: Człowiek jest żebrakiem wobec Boga" (KKK2559). I w innym miejscu czytamy, że „Modlitwa jest darem łaski oraz zdecydowaną odpowiedzią z naszej strony. Zawsze zakłada ona pewien wysiłek. Wielcy ludzie modlitwy Starego Przymierza przed Chrystusem, jak również Matka Boża i święci wraz z Chrystusem pouczają nas, że modlitwa jest walką. Przeciw komu? Przeciw nam samym i przeciw podstępom kusiciela, który robi wszystko, by odwrócić człowieka od modlitwy, od zjednoczenia z Bogiem. Modlimy się tak, jak żyjemy, ponieważ tak żyjemy, jak się modlimy”. (KKK 2725)

W Piśmie Świętym również znajdujemy wyjaśnienia - czym jest modlitwa oraz zachęty do modlitwy: Oto tego przykłady: "Powiedział im też przypowieść o tym, że zawsze powinni się modlić i nie ustawać" (Łk 18,1). Innym zaś razem Jezus połączył modlitwę z wysiłkiem czuwania: "Czuwajcie więc i módlcie się w każdym czasie" (Łk 21, 36). Przywołane tu słowa samego Pana Jezusa Chrystusa wskazują, że modlitwa jest czymś ważnym. Osoba modląca się czyli poświęcająca czas na rozmowę z Bogiem może z modlitwy osiągać korzyści. **Oto one: serce usposobione do modlitwy (przez wiarę) doświadcza Pana Boga; wiara bez modlitwy nie będzie się rozwijała. (może dojść do takiej sytuacji, że wiara zaniknie - obumrze), w modlitwie dochodzi do głębszego poznawania Boga i rozwoju wiary. Według św. Teresy od Dzieciątka Jezus „Modlitwa jest wyniesieniem serca, prostym spojrzeniem ku Niebu, okrzykiem wdzięczności i miłości, zarówno w cierpieniu, jak i radości”.** Mówiąc jeszcze prościej - modli się ten, kto z wiarą i miłością zwraca się ku Bogu. To nic innego, jak „poufne i

przyjacielskie obcowanie z Bogiem” - powiada Święta (Trwajcie w miłości nr 1/2025 s. 29). A zatem modlitwa jest nawiązaniem kontaktu z Bogiem. Jest spotkaniem dwóch pragnień: Bóg pragnie spotkać się z człowiekiem i obdarować go łaską, a człowiek w modlitwie pragnie spotkania z Bogiem. W modlitwie wyraża swoje tęsknoty, potrzeby i pragnienia. **Kluczem do skuteczności modlitwy jest połączenie tych dwóch pragnień. A to wymaga zaufania, szczerości i otwarcia się na Boże działanie.** Jest łaską, która dokonuje między Bogiem a naszą duszą, jest wreszcie wymianą dwóch miłości: tej, jaką Bóg nas darzy i tej, jaką my mamy dla Niego.

Ad.3.ROZWINIĘCIE:

Ad.a). Modlitwa jako źródło życia – praktyczne formy modlitwy dla salezjanów współpracowników - na podstawie nauczania św. Jana Bosko :

W opracowaniu pt. „Maryja, modlitwa, święci z 31.01.2022r” (data związana jest z uroczystością św. Jana Bosko - Radio Niepokalanów) znajdujemy wyjaśnienie, że dla św. Jana Bosko modlitwa była:

- źródłem łaski i siły Bożej do życia w świętości i do służby młodzieży;
- uważał ją za fundament pracy wychowawczej, bez której nie można skutecznie nieść pomocy innym.

- modlitwa była dla niego codziennym odniesieniem do Boga, a jego życiem kierowała silna wiara w Opatrzność Bożą i nabożeństwo do Maryi Wspomożycielki Wiernych.

Święty Jan Bosko, w swoich modlitwach i nauczaniu często podkreślał następujące wartości: znaczenie ufności w Bogu; prostotę życia, wypełnianie codziennych obowiązków; miłość do Najświętszej Maryi Panny i Najświętszego Sakramentu. Często też powtarzał, że "świętość jest dla wszystkich", a do życia w świętość prowadzi sumienne wypełnianie obowiązków, akceptacja trudności życia i ofiarowanie ich Bogu. A jeden z jego często powtarzanych zwrotów brzmiał: "Dla was żyję, dla was pracuję, dla was jestem gotów oddać moje życie". Biografowie świętego i przytoczone tu niektóre wypowiedzi, wskazują, że kluczowymi elementami modlitwy - według nauczania św. J. Bosko są:

- **Ufność w Bogu:** Często powtarzał młodym: "Zachowajcie ufność". Jego ostatnimi słowami przed śmiercią były: "Miejmy ufność w Panu, co by się nie działo";

- **Wypełnianie obowiązków:** Zachęcał do wykonywania swoich obowiązków najlepiej, jak się potrafi, czy to w szkole, domu, czy pracy, ofiarując je Bogu;

- **Radość i świętość:** Mówił, że "smutny święty to żaden święty" i że świętość jest łatwa, a żyć nią można, łącząc radość i energię z pragnieniem świętości;

- **Miłość:** Podkreślał, że "wychowanie jest sprawą serca" i że miłość jest kluczem do wychowywania;

- **Modlitwa do Maryi:** Wyrażał wielkie nabożeństwo do Matki Bożej, Wspomożycielki Wiernych, i zachęcał do modlitwy, by zachować ufność w Jej pomoc;

- **Wierzył i tego doświadczał, że „Kiedy się modlimy, z dwóch nasion powstają cztery kłosy”** - to tyle albo aż tyle pięknych wskazań św. Jan Bosko o modlitwie.

Analizując życiorys św. J. Bosko dowiadujemy się, że już jako mały chłopiec podejmował różne prace zarobkowe (gdy miał 2 lata, zmarł jego ojciec, a jego mama musiała zająć się utrzymaniem trzech synów). Wielu z nas zapewne zna historię, kiedy to mały Janek, pracując w gospodarstwie, został „przyłapany” na modlitwie. Kuzyn gospodarza, u którego pracował chłopiec, zauważył, że w południe Janek klęczy i odmawia modlitwę. Jak podają źródła – pół żartem, pół serio gospodarz zaczął mówić: „No proszę! My, gospodarze, całe życie harujemy od rana do wieczora i nie mamy już siły. A nasz parobek (czyli mały Janek), jak gdyby nigdy nic, klęczy i modli się w spokoju”. Mały Janek miał wtedy odpowiedzieć: „**Mój drogi Józefie, dobrze wiecie, że kiedy jest robota, nie migam się od niej. Ale moja mama powiedziała**

mi, że kiedy się modlimy, wtedy z dwóch nasion powstają cztery kłosy; natomiast kiedy się nie modlimy, wtedy z czterech nasion powstają tylko dwa kłosy. Tak więc lepiej będzie, żebyście i wy się modlili od czasu do czasu”. I jak powiedział inny św. - Maksymilian Kolbe - „...to kolana a nie rozum dają najlepsze owoce w pracy”. („Maryja, modlitwa, święci z 31.01.2022r.)

Wypowiedź małego Janka można interpretować w taki sposób, że modlitwa pomnaża dobro i owoce, które przynosi, tak jak dwa nasiona dają cztery kłosy zamiast dwóch. Podkreśla, że modlitwa ma moc pomnażania łask i dobra, działając na zasadzie "coś z niczego" lub "więcej z tego, co już jest". I jeszcze inne wyjaśnienie, że im więcej się modlimy, tym więcej dobra rodzi się w naszym życiu.

Ad.c). ĆWICZENIE 1: do wykonania (w parach lub wspólnotow): przedyskutujcie i przywołajcie przykłady z Waszego życia na potwierdzenie poniższych stwierdzeń:

- „...kiedy się modlimy, wtedy z dwóch nasion powstają cztery kłosy”;
- „...im więcej się modlimy, tym więcej dobra rodzi się w naszym życiu”;
- „...to kolana a nie rozum dają najlepsze owoce w pracy”;

ĆWICZENIE 2: do samodzielnego wykonania (w zaciścu „swojej izdebki”) - przypomnij sobie - jak wygląda „przygoda” Twojej modlitwy, nazwij Swoje poruszenie serca w chwili gdy się modlisz, a może jest tak, że tego „poruszenia” nie doświadczasz....; - życzę Ci otwartości na łaskę modlitwy, tej delikatności z jaką DOTYKA Cię łaska Boża i wielu okazji i sposobności do Bożego poruszenia serca... - zachęcam zrobić to ćwiczenie w ciszy - a ta cisza niech będzie też elementem Twojej modlitwy... POWODZENIA!!!

Z dostępnych opracowań wynika, że ks. Bosko zwracał także uwagę na jeszcze dwie ważne przestrzenie modlitwy. A mianowicie na :

1. **modlitwę za dusze w czyśćcu cierpiące** (zakończył się miesiąc listopad gdy to nasze modlitwy za polecanych zmarłych w tym czasie były intensywniejsze). I mówił: „**Podwójny zysk otrzymujemy z modlitwy, którą odmawiamy za dusze czyścicowe. Po pierwsze skracamy tym biedakom mękę, a po drugie wielka jest zasługa, za którą Pan zamierza nam odplacić, kiedy do Niego pójdziemy.**” - to jest ta korzyść o której mowa była w materiale na wstępie);
2. **„Modlitwę Anioł Pański” - modlitwy tej nauczyła odmawiać chłopca matka - Małgorzata.** Gdy Jan Bosko wstępował do seminarium usłyszał od niej: „Kiedy się urodziłeś, poświęciłam cię Błogosławionej Dziewicy. Kiedy zacząłeś nauki, poleciłam ci nabożeństwo do Tej naszej Matki. I teraz polecam ci, żebyś do Niej całkowicie należał”. Kiedy zmarła jego ziemską Matka, Jan Bosko wypowiedział znamienne słowa do Maryi Niepokalanej: „**A teraz Ty musisz zająć puste miejsce. Matka jest konieczna potrzebna w mojej dużej rodzinie... Powierzam Ci wszystkich moich chłopców. Opiekuj się nimi teraz i zawsze.**” („Maryja, modlitwa, święci z 31.01.2022r.).

Ad.d). PODSUMOWANIE i WNIOSKI: Historia małego Jana Bosko była ściśle związana z modlitwą, która stała się fundamentem jego powołania. Młody Jan już w dzieciństwie gromadził rówieśników na wspólne modlitwy. Zapewne kluczowym wydarzeniem było objawienie mu w snach misji ratowania młodzieży, gdzie modlitwa i sakramenty odgrywały centralną rolę jako drogę do zbawienia. Jego całe późniejsze życie, naznaczone wytrwałą pracą wychowawczą oratorium i dążeniem do ewangelizacji, było kontynuacją tego duchowego wezwania. Biografowie (zarówno księży, jak i świeccy współpracownicy), spisujący życiorys św. **J. Bosko podkreślają, że dla naszego założyciela „modlitwa pozostawała źródłem życia” i wynikała z następujących wymiarów czy też aspektów:**

- **Wczesnej pobożności:** Jan Bosko już jako dziecko wykazywał wielkie przywiązanie do modlitwy i gromadził przyjaciół na wspólne nabożeństwa;
- **Sny objawienia:** w wieku dziewięciu lat miał pierwszy sen, który zapowiadał jego przyszłą misję. W snach wielokrotnie widział potrzebującą młodzież i otrzymywał wskazówki, jak im pomóc.

Kluczowym przesłaniem było, by „byli dobrzy i się modlili”, co stało się naczelną zasadą pracy świętego;

➤ **Pierwsze kroki w kapłaństwie:** nawet przed przyjęciem święceń kapłańskich, jako kleryk, angażował się w pomoc chorym i więźniom, co było bezpośrednim odzwierciedleniem jego duchowej formacji;

➤ **Oratorium i duszpasterstwo:** po święceniach kapłańskich jego życie stało się kontynuacją duchowego wezwania. Codziennie odprawiał msze dla młodzieży, prowadził dla nich nabożeństwa, a także zachęcał do modlitwy i częstego przystępowania do sakramentów, traktując to jako klucz do ich duchowego rozwoju i zbawienia.

➤ **Wychowanie do modlitwy:** ks. Jan Bosko wpajał swoim podopiecznym zasady oparte na Ewangelii i Bożych przykazaniach, podkreślając, że modlitwa jest kluczowym elementem powołania.

WNIOSEK: Przywołane przykłady z życia i nauczania Świętego Jana Bosko pokazują i przekonują nas, że modlitwa powinna być (dla każdego z nas) jedną z najważniejszych spraw (o ile nie najważniejszą) w naszym życiu. Bez codziennego zwracania się do Boga, bez spotkania się z Nim na modlitwie, nikt z nas nie zdoła żyć w wierze, nadziei i miłości - być i pozostać chrześcijaninem. Modlitwy możemy uczyć się od Matki Bożej, od świętych, a także od ludzi którzy otrzymali od Boga dar modlitw. Przywołane przykłady z życia św. J. Bosko niech posłużą każdemu i każdej z nas do ożywienia osobistej modlitwy jako ważnego osobistego ale i wspólnotowego wzrastania formacyjnego zwłaszcza związanego z duchowością salezjańską. Św. Jan Bosko niech wyprasza łaskę abyśmy modlili się z wiarą i byli otwarci na wolę Boga, naszego Ojca. Umiejmy czerpać z przykładów Wszystkich Świętych, w tym z przykładu naszego założyciela.

Opracowanie: Celina Sanik - Prowincja Warszawska; CL w Różanymstoku (grudzień 2025r.)

Opracowano na podstawie:

1. Katechizmu Kościoła Katolickiego (1994);
2. Pismo Święte; Starego i Nowego Testamentu (1983);
3. Program Życia Apostolskiego: Stowarzyszenia Salezjanów Współpracowników 2019 (Statut Roz III; art.19 (Styl modlitwy) i art. 20 (W jedności z Maryją Wspomożycielką i naszymi świętymi);
4. Radio Niepokalanów: „Maryja, modlitwa, święci - 31.01.2022r”;
5. Trwajcie w miłości - nr 1/2025r (katolicki dwumiesięcznik).

Kontynuacja tematu będzie w STYCZNIU 2026r. - patrz porządek na wstępie pkt. b.